

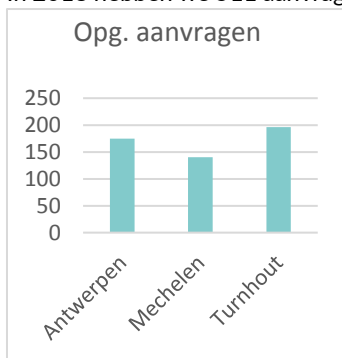
Bemiddelingsdienst Provincie Antwerpen

Overzicht 2018

De bemiddelingsdienst Provincie Antwerpen werkt met 6,3 FTE bemiddelaars en een halftijdse onthaalmedewerker om het aanbod van slachtoffer-daderbemiddeling bekend te maken en uit te voeren. Daarnaast streven we ernaar het herstelrechtelijke gedachtegoed onder de aandacht te brengen bij justitie en hulpverlening in de provincie Antwerpen door deel te nemen aan overlegfora. In dit document geven we u een beknopt overzicht van onze activiteiten in 2018 én een vooruitblik op 2019.

Bemiddeling in cijfers

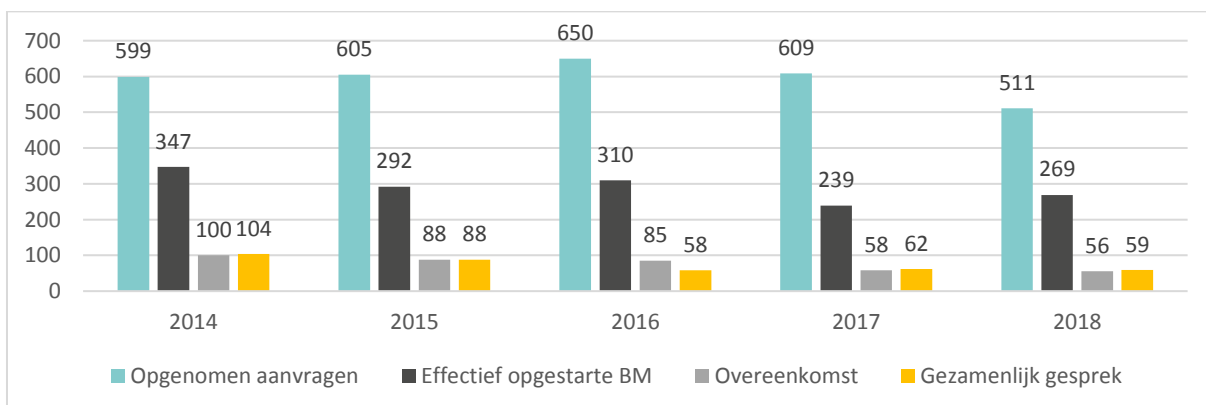
In 2018 hebben we 511 aanvragen opgenomen. Dit leidde tot

269 effectief opgestarte bemiddelingsdossiers. Aan deze bemiddelingen namen 244 slachtoffers en 178 daders deel.

Er waren meer slachtoffers en daders geïnteresseerd in de uitleg over bemiddeling (nl. resp. 406 en 353). Deze namen niet allemaal deel aan een bemiddeling, o.a. omdat hun eigen slachtoffer of dader niet reageerde of omdat ze na meer uitleg niet wensten te starten met een bemiddeling.

In 2018 sloten we 238 bemiddelingen af. In 59 bemiddelingen kozen partijen ervoor om samen rond de tafel te zitten voor een gezamenlijk gesprek. In 56 bemiddelingen maakten partijen een schriftelijke overeenkomst. Daarnaast werden 108 dossiers niet afgesloten, wat betekent dat die bemiddelingen in 2019 verder lopen.

Structureel werk

Onthaal

De afdelingen Mechelen, Turnhout en Antwerpen blijven verder inzetten op een provinciale werking. Dat houdt in dat we een aantal opdrachten samen en uniform uitvoeren en tevens ruimte laten voor lokale accenten en initiatieven. Zo zorgen we met de drie afdelingen samen voor een warm onthaal elke voormiddag van de week. Tussen 9u en 12u kunnen mensen binnen komen of bellen met hun vragen en bekommernissen. Het onthaal wordt gerealiseerd door onze onthaalmedewerker, ondersteund door de bemiddelaars. Het eerste contact met de bemiddelingsdienst is cruciaal in de keuze om al dan niet te gaan bemiddelen, dus we hechten van meet af aan veel belang aan een meerzijdig partijdige houding en emancipatorische aanpak. Klemtoon ligt op maatwerk, goed luisteren naar de vraag, verkennen waar de noden liggen en nagaan of dialoog met de andere partij daarbij helpend kan zijn, en zo nodig verwijzen naar meer gepaste dienstverlening.

Geïnformeerde burgers

Het geautomatiseerd verzenden van infobrieven over bemiddeling aan slachtoffers en verdachten geraakte in 2018 nog steeds niet op punt gesteld omwille van technische problemen bij de inzet van een nieuwe applicatie in het MACH systeem bij het parket. Dat impliceert dat we in gesprek blijven met ICT deskundigen van het parket over de knelpunten en belangrijke aspecten voor de uitvoering om dit alsnog in orde te krijgen. We hebben met de drie afdelingen en de Procureur des Konings een consensus gevonden over de brief en welke juridische kwalificaties in aanmerking komen voor een informatiebrief vanuit het parket op het moment dat de procureur beslist om te dagvaarden.

Tegelijk versterkt dit de noodzaak van een volgehouden sensibilisering van alle andere partners die naar onze dienst verwijzen en hun cliënten informeren over de mogelijkheid van bemiddeling: parketmagistraten, justitieassistenten, Slachtofferhulp, Justitieel Welzijnswerk, slachtofferbejegenaars bij de politie, advocaten, notitiediensten, ...

We ontvingen in 2018 heel wat meldingen van verwijzers en we stellen tevreden vast dat 47 slachtoffers en 45 verdachten/veroordeelden ons rechtstreeks contacteerden met een vraag naar bemiddeling. Wellicht ontvingen velen van hen de info over bemiddeling via onze partners.

IFG: Behoud en verandering

Zoals vorig jaar aangekondigd, kregen we meer dossiers intra-familiaal geweld verwezen door Veilig Thuis en door het parket. We blijven de tandem-methodiek inzetten, overtuigd van de vele voordelen. Tegelijk stellen deze dossiers ons voor nieuwe uitdagingen, zowel methodisch als deontologisch. Zo krijgen we meer vragen over de stand van zaken vanuit Veilig Thuis met het oog op opvolging en een 'kort op de bal'-aanpak. De bemiddelaars worden meer met chronische en complexe situaties geconfronteerd, waarbij de vraag kan gesteld of onze methodiek een passend antwoord biedt. Een interne werkgroep, samengesteld uit bemiddelaars en leden van de deontologische commissie, buigt zich vanuit de casuïstiek over deze kwesties, zoekend naar een consensus over de noodzaak tot aanpassing van de deontologische code en de aanpak. We investeren blijvend in de dialoog met de Veilig Thuis-werkingen van Mechelen, Turnhout en Antwerpen.

Netwerking

Sensibilisering en overleg met de politieparketten, de diensten Slachtofferonthaal (parket-Justitiehuis) en Slachtofferhulp (CAW) heeft ertoe geleid dat opnieuw meer betrokkenen bij (zware) verkeersongevallen geïnformeerd worden over bemiddeling. We gaven informatie over slachtoffer-dader bemiddeling aan slachtofferhulpverleners en hun vrijwilligers, aan studenten, aan politie-inspecteurs, ...De verhalen van mensen die bemiddelden, verfilmd in het kader van het Europees project 'Findings on restorative justice in road traffic offences' zijn bijzonder illustrerend en verduidelijkend in contacten met doorverwijzers.

We gingen ook aan de slag met medewerkers van Justitieel Welzijnswerk, PSD en justitieassistenten om ons aanbod meer in de kijker te plaatsen in de fase van de Strafvuuroverleg.

Verkennde gesprekken in de gevangenis, drempelverlagend?

Vanaf begin 2018 gingen we in de gevangenis van Mechelen van start met verkennde gesprekken met gedetineerden die een aanvraag deden naar bemiddeling. We trekken zo ons warm onthaal door naar mensen die ons telefonisch minder makkelijk of niet bereiken. Dit eerste jaar evalueren we als positief: de gedetineerden krijgen de kans om hun motivatie persoonlijk aan ons toe te lichten en er waren meer slachtoffers die ingingen op het aanbod. Of het ene met het andere verband houdt kunnen we uiteraard na 1 jaar niet besluiten, maar we volgen het verder op.

Ook in Merksplas bieden we vanaf 2019 deze mogelijkheid aan de gedetineerden. Er werd geopteerd voor zitdagen om de trajectbegeleiders te ontlasten (die in Merksplas overbevraagd zijn) en om de zichtbaarheid te verhogen.

Dag van het slachtoffer 22 februari

De Europese dag van het slachtoffer is voor ons een goede gelegenheid om in de gevangenis de aandacht voor herstel te verhogen.

In de Mechelse gevangenis was er een quiz voor gedetineerden en personeel met vragen over slachtofferschap, er kwam een slachtoffer getuigen en er lag heel wat materiaal in de bibliotheek ter beschikking. Alle gedetineerden kregen een kaartje waar ze een boodschap voor hun slachtoffer op konden noteren. In de gevangenis van Antwerpen verzorgen we de week voor en na 22/2 een klein infostandje in de bibliotheek met folders, tijdschriften, boeken, nieuwsbrieven en krantjes als bijlage van ons jaarverslag, alsook een formulier dat gedetineerden kunnen invullen als ze meer info willen over Moderator. Ze kunnen dan op een later tijdstip opgeroepen worden voor een kort

gesprek. Verder wordt er tijdens deze week een promotiefilmpje van Moderator getoond op beide filmkanalen.

Week van het Herstelrecht

Tijdens de week van het herstelrecht gaf Dr. Bart Claes in de gevangenis van Mechelen een lezing over bemiddeling en 'desistance' (= het proces van het stoppen met criminaliteit). Alle Mechelse samenwerkingspartners kregen een uitnodiging. De justitieassistenten kregen ook inzage in onze bemiddelingspraktijk en samen met hen stonden we stil waar er mogelijkheden liggen om hun cliënten te informeren over bemiddeling.

Het zal ons benieuwen of we in 2019 ook het Mechelse stadsbestuur warm krijgen voor het herstelgedachtegoed. De Mechelse bemiddelaars van diverse pluimage (burenbemiddelaar, GAS bemiddelaar, justitieassistenten dienst Bemiddeling en Maatregelen, bemiddelaars minderjarigen en de bemiddelaar verbonden aan PROS) zetten hier mee hun schouders onder.

Dialogogroepen voor hulpverleners die met slachtoffers en/of daders werken

In Antwerpen werken we mee aan een vernieuwend en inspirerend traject in samenwerking met telkens 2 vertegenwoordigers van Slachtofferhulp, Justitieel Welzijnswerk en Asterisk, Gerechtelijk Opgelegde Hulpverlening. Dit leidde tot 2 ontmoetingsmomenten met alle teamleden en vrijwilligers. Het eerste ging door in het najaar van 2018, en het tweede werd gepland in het voorjaar van 2019. Geïnspireerd door het project Achter De Spiegel nodigen we de deelnemers uit tot kennismaking en verhaalvertelling aan de hand van thema's en oefeningen. Hiermee worden zowel de verschillen als de gemeenschappelijkheden zichtbaar en dat bevordert de verbinding tussen mensen. We beogen de samenwerking te verbeteren en een groter draagvlak voor een meerzijdig partijdige houding en herstelgerichte aanpak te creëren. Ten slotte hopen we zo het hokjes-denken en de daarbij horende polarisering te verminderen.

Een blik op 2019

Project Samenspraak: dialogogroepen voor slachtoffers, daders en burgers

In 2019 zullen we een project opstarten, genaamd 'Samenspraak,' goedgekeurd door de Vlaamse overheid in 2018. Het idee is dat slachtoffers, nabestaanden, daders van niet-gerelateerde feiten en geïnteresseerde burgers in kleine groep met elkaar in gesprek gaan rond een aantal thema's gerelateerd aan slachtoffer- en daderschap, schuld, verantwoordelijkheid, herstel. Dergelijk aanbod is vernieuwend in het Vlaamse landschap van Welzijn en Justitie en biedt een aanvulling op het bestaande herstelrechtelijk aanbod.

Na een bescheiden maar veelbelovend pilootproject in West-Vlaanderen, willen we deze methodiek verder verkennen en uitbouwen, met name op het gebied van seksueel misbruik in het kader van organisaties/instituten. We willen graag partners in het forensische veld betrekken om dit concept mee uit te werken en/of uit te voeren.

Samenwerking

Er staan een aantal overlegmomenten in 2019 gepland, o.a. met het Forensisch Psychiatrisch Centrum, met de psycho-sociale dienst van de gevangenis, het Universitair Forensisch Centrum en het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling. We blijven de ontwikkelingen van Veilig Thuis volgen in de drie afdelingen en streven naar heldere criteria voor verwijzing naar bemiddeling in deze complexe situaties.

Samenwerking met de schrijfster Sabine Cocquyt heeft geleid tot getuigenissen voor haar boek 'Het spijt me', dat op 27 maart 2019 zal worden voorgesteld.

Intern staat samenwerking ook voor zelfzorg voor ons team. Naast interne dossierbespreking en supervisie verzorgen we zowel nieuwkomers als vertrekkers. Nieuwelingen worden ingewijd door theoretische methodische info af te wisselen met observatie bij alle teamleden. In 2019 vieren we het vertrek van onze collega Dirk Dufrain die na 18 jaar toegewijde dienst met pensioen gaat.

Contactgegevens

Bemiddelingsdienst Provincie Antwerpen

Afdeling Mechelen - Antwerpen
Alfred Coolsstraat 2, 2020 Antwerpen
03/236 90 55

Afdeling Turnhout
Stationstraat 60, 2300 Turnhout
014/42 99 68

www.moderator.be

moderator
forum voor herstelrecht en bemiddeling

SAVE THE DATE!

20 jaar Moderator

Vrijdag 7 juni 2019

Een dag vol festiviteiten

Hal 5 - Leuven

Meer info volgt!